

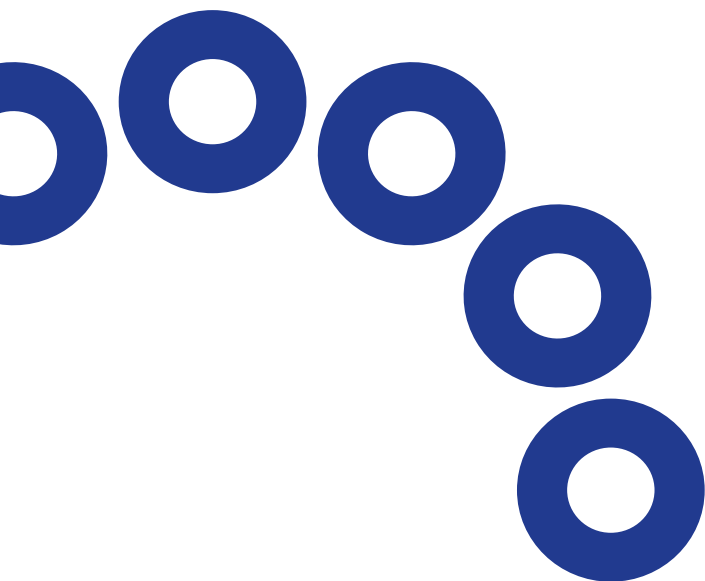
ZÁVISLOSTI – NÁVYKOVÉ LÁTKY

Závislost je pocit silné touhy a potřeby ji uspokojit. Tento proces výrazně ovlivňuje chování jednotlivce a může mít vážné důsledky nejen pro zdraví a kvalitu života, ale i pro jeho rodinné a sociální vztahy. **Závislost může vést k izolaci, finančním problémům a ztrátě pracovního místa.**

„Člověk postupně ztrácí schopnost rozumně zvažovat přínosy a rizika užívání drogy nebo jiné závislosti, a to vše je spojeno s výraznými škodami na zdraví a společenských vztazích. Člověk nemusí být závislý jen na nějaké látce (alkoholu, cigaretách, drogách), ale i na činnostech (hraní hazardních her, sexu, práci). Je možné si dokonce vytvořit závislost na určité osobě, věci či internetu a sociálních sítích, stejně jako na jakémkoliv chování, které přináší uspokojení.“

(www.nzip.cz)

Podle toho, na čem je člověk závislý, rozlišujeme **látkové závislosti** a **nelátkové závislosti**.

LÁTKOVÉ ZÁVISLOSTI LEGÁLNÍ:

- alkohol,
- tabák,
- některé tlumivé látky, v tomto případě konkrétní skupiny léků na předpis.

LÁTKOVÉ ZÁVISLOSTI NELEGÁLNÍ:

- halucinogenní látky (zejm. LSD, lysohlávky),
- konopné drogy, tzv. nepravé halucinogeny (marihuana, hašiš),
- stimulační látky, kam patří mj. kokain, amfetaminy a jejich deriváty (amfetamin, pervitin) či extáze,
- těkavé látky (lepidla, aerosoly, rozpouštědla),
- některé tlumivé látky, v tomto případě zejména opiáty (morfin, heroin, kodein, braun).

NELÁTKOVÉ ZÁVISLOSTI:

- gamblerství (hráčství),
- hypersexualita,
- kleptománie,
- netolismus (závislost na internetu, na sítích),
- stalking (závislost na osobě),
- workoholismus (závislost na práci).

Abstinenční příznaky jsou příznaky, které se pojí s nedostatkem drogy. Objevují se vždy, když organismus drogu nemá. Cílem je drogu doplnit. Abstinenční příznaky jsou projevem závislosti.

FYZICKÉ ABSTINENČNÍ PŘÍZNAKY:

- **Alkohol:** třes, pocení, zrychlený tep, nevolnost, zvracení, bolesti hlavy, v těžkých případech delirium tremens.
- **Drogy (např. opiáty, kokain, pervitin):** bolest svalů, křeče, neklid, zimnice, zvracení, deprese, problémy s usínáním, zvýšené riziko sebevražedného chování.
- **Nikotin:** podrážděnost, úzkost, deprese, neschopnost soustředit se, bolesti hlavy, zvýšená chuť k jídlu.

PSYCHICKÉ ABSTINENČNÍ PŘÍZNAKY:

- Úzkost, depresivní nálady, podrážděnost, neschopnost relaxovat, zhoršené spánkové návyky.

Závislost není možné zvládnout svépomocí a je nezbytné obrátit se na poradenská zařízení. Pracují v nich tzv. adiktologové, kteří jsou speciálně vyškolení pro práci se závislými.

Pokud cítíte, že některou ze závislostí trpíte, kontaktujte adiktologickou poradnu.

Vyhledání pomoci je projevem odvahy a touhy po změně. Závislost je nemoc, která se dá léčit a nikdo nemusí být na cestě k uzdravení sám.

V odkazu mapa závislým osobám je aktualizovaný seznam adiktologických poradenských center v celé ČR (viz Mapa pomoci závislým osobám).

Sít pomoci:

- **Společnost Podané ruce**
www.podaneruce.cz
☎ 770 177 337
✉ infolinka@podaneruce.cz
- **Terapeutické centrum v Jihomoravském kraji – Společnost Podané ruce**
☎ 778 486 355, ☎ 541 227 704
✉ terapie.jmk@podaneruce.cz
- **Adiktologie Brno**
www.remedis.cz
☎ 530 506 286, ☎ 720 071 462
✉ vechet@remedis.cz
- **Modrá linka – pomoc v nouzi**
www.modralinka.cz
☎ 731 197 477, ☎ 608 902 410
✉ help@modralinka.cz
- **Národní linka pro odvykání**
chciodvykat.cz
☎ 800 350 000
✉ poradte@chciodvykat.cz
- **DROM – Romské středisko**
☎ 730 163 125
✉ dominika.brodecka@drom.cz
- **Centrum komplexní péče v Jihomoravském kraji – Společnost Podané ruce**
www.podaneruce.cz
☎ 778 486 355
✉ gambling@podaneruce.cz
- **Mapa pomoci**
www.drogy-info.cz/mapa-pomoci
V mapě pomoci závislým osobám je aktualizovaný seznam adiktologických poradenských center v celé ČR.

Informační a edukační centrum MOÚ
Autor: Ing. Iva Hrnčířiková, Ph.D.,
MUDr. Lenka Pavčíková

Masarykův onkologický ústav
Žlutý kopec 7, 656 53 Brno

OS3/2025/1

 www.mou.cz
 543 131111

Tyto materiály jsou určeny výhradně pro potřebu MOÚ v Brně a jsou chráněny zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon). Rozmnožování, rozšiřování či jiné užívání těchto materiálů bez písemného souhlasu Masarykova onkologického ústavu je nepřipustné. © 2025